

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בסעודת ברית מילה של הילד יצחק נ"י בן הרב יחזקאל שרגא כ"ץ שליט"א

יום ה' פרשת שופטים תשפ"ג לפ"ק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך ווען - גליון אלף ש"פ

והנה תיבת 'צדק' היא תואר לתורה תפלה וצדקה. כי צדק כמשמעו כולל בתוכו נתינת צדקה. והוא תואר לתפלה כמאמרם (ברכות יד.) אסור לו לאדם לעשות חפציו קודם שיתפלל, שנאמר (תהלים פה-יד) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו [צדק, תפלה, שמצדיקו לבוראו, והדר וישם פעמיו לדרך חפציו] ע"כ. והוא תואר גם לתורה, כמאמרם (חולין פט.) מה אומנתו של אדם בעולם הזה, וישם עצמו כאלם, שנאמר (שם נח-ג) האמנם אלם, יכול אף לדברי תורה, תלמוד לומר צדק תדברון [צדק היינו דברי תורה אותו תדברון] ע"כ. ובכח השלשה דברים הנרמזים בתיבת צדק, יכולים לשנות המזל צדק לטובה, ולהעבירו ממקומו במערב, עד שיהא עומד במזרח, שהוא מקום חום.

וזהו שאמר הכתוב, צדק, צדק תרדוף, על ידי כח התורה או תפלה או צדקה שנרמזים ב'צדק', צדק תרדוף, תוכל לרדוף את המזל צדק ממקומו שעומד במקום מצונן ואינו ראוי להוליד, שיעמוד במזרח מקום חום הראוי להוליד, למען תחיה, ובוה לא תהיה כמי שאין לו בנים שהוא כמת, אלא תחיה וירשת את הארץ.

*

והנה בברכת המזון (בתפלת הרחמן) אומרים על קיום מצות מילה, אשר שש לעשות צדק בגילה.

ויש לומר כי מצות מילה שישראל מקיימים, גם כן הוי זכות לשנות המזל לטובה, כי מצות מילה ניתנה לשמונה, וזה רומז, כי טבע העולם נברא בשבעת הימים, וכל הדברים שבעולם מושפעים משבע המזלות ששולטות בעולם, ועל ידי מצות מילה יוצאים מחללו של עולם, אשר אין מזל לישראל, שגם אם המזל מורה לרעה יכולים ישראל לשנותם לטובה. וגם מי שנולד במזל צדק, שהשפעתו לעשות את האדם אומלל בלי בנים, על ידי מצות מילה שאנו מקיימים אנו יוצאים מהמזל וראויין להוליד. וזהו שאומרים במצוה זו, 'אשר שש לעשות צדק בגילה', שמצוה זו מביאה שמחה לשנות ולתקן מזל הצדק, שיהא בו גילה.

ויתן ה' לרוות מהרך הנימול רוב נחת דקדושה, ויושפע ממצוה זו שפע שנוכל להתרומם חוץ מהמזל, רפואות וישועות לכל ישראל גם למעלה מגדרי הטבע, ונוכה לחודש מבורך בכל ברכות התורה, עדי נוכה לראות בישועתן של ישראל בב"א. ■

צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת את הארץ וגו' (טו-ז). ונראה דאיתא בגמרא (שבת קנו.) רבי חנינא אומר אומר מזל מחכים [לפי המזל היא החכמה], מזל מעשיר, ויש מזל לישראל [שאינן תפלה וצדקה משנה את המזל]. רבי יוחנן אמר אין מזל לישראל [דעל ידי תפלה וזכות משתנה מזלו לטובה] וכו'. ואף רב סבר אין מזל לישראל שנאמר (בראשית טו-ה) ויוצא אותו החוצה, אמר אברהם לפני הקב"ה, רבונו של עולם, בן ביתי יורש אותי. אמר לו, לאו, כי אם אשר יצא ממעיך. אמר לפניו רבונו של עולם, נסתכלתי באיצטגנינות [חכמת המזלות] שלי ואינו ראוי להוליד בן. אמר ליה צא מאיצטגנינות שלך [היינו דכתיב ויוצא אותו החוצה חוץ מאיצטגנינות] שאין מזל לישראל, מאי דעתך דקאי צדק [שהוא מזל שלך] במערב [שהוא מקום מצונן, ואין ראוי להוליד], מהדרנא ומוקמינא ליה במזרח [שהוא מקום חום], והיינו דכתיב (ישעיה מא-ב) מי העיר ממזרח צדק [הקב"ה קראו להביאו למזרח] יקראוהו לרגלו [בשבילן] ע"כ.

ואם כן שורת הדין שהנולד במזל צדק, לא יהא לו בנים, אשר מי שאין לו בנים חשוב כמת, דכתיב (בראשית לא-א) הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי (נדרים סד:). אמנם בישראל על ידי תפלה וצדקה וזכות משתנה מזלו לטובה. והקב"ה מקור הטוב והחסד, מקדים רפואה למכה (מגילה יג:), על כן אמרו (שם) האי מאן דנולד בצדק, יהא גבר צדקן במצות [צדקה לעניים, דקרי ליה מצוה בכל לשון אגדה] ע"ש. כדי שעל ידי מצות צדקה יהא לו זכות להתהפך מזלו שיהא ראוי להוליד בנים.

ולכן אברהם אבינו שהיה מופלג בגודל מדת החסד וצדקה, וביום שלישי למילתו היה יושב פתח האהל כחום היום (בראשית יח-א), וברש"י לראות אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו ע"כ. על כן זכה בצדקתו להפוך מזל צדק, שיהא ראוי להוליד בנים.

וכמו כן מועיל לזה תפלה, לעורר ולבקש רחמים, כי תפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה. וכמו כן זכות של תורה עצומה מאד, שבכח התורה יכולין לבטל כל הגזירות לטובה, ולעשות חדשות בעולם, שהרי כל הבריאה היה על ידי התורה, וכמו שאמרו במדרש (ב"ר א-א) שהתורה אומרת בי הציץ הקב"ה וברא את העולם ע"כ. ואא"ז הגה"ק הקול אריה זי"ע אמר על הפסוק (תהלים א-ב) ובתורתו יהגה יומם ולילה, רצה לומר בכח התורה יכולים להגות שיהיה יום או לילה, כמו שאמר יהושע שמש בגבעון דום (יהושע יב-ב) ע"כ.